

УКРАЇНА МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Управління освіти Печерської районної в місті Києві державної адміністрації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Академічного ліцею №47
Печерського району м. Києва

_____ С. М. Нетецька
наказ № _____ від _____ 2025 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Академічного ліцею № 47 Печерського району м. Києва
на 2025-2026 навчальний рік**

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради школи
від _____ 2025р., протокол
№ _____

**Київ
2025**

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. Загальні положення.....	3
РОЗДІЛ II. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою.....	6
РОЗДІЛ III. Загальний обсяг навчального навантаження. Навчальні плани....	8
РОЗДІЛ IV. Модельні навчальні програми та навчальні програми.....	23
РОЗДІЛ V. Форми організації освітнього процесу.....	26
РОЗДІЛ VI. Інструментарій оцінювання.....	29
РОЗДІЛ VII. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.....	35

РОЗДІЛ І. Загальні положення

Найменування:

комунальний заклад Академічний ліцей № 47 Печерського району м. Києва.

Тип закладу:

загальноосвітня школа I-III ступенів.

Академічний ліцей №47 — загальноосвітній навчальний заклад комунальної форми власності.

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» Академічний ліцей №47 має трьохступеневу організаційну структуру:

- I ступінь — 1-4 класи, термін навчання 4 роки — початкова школа;
- II ступінь — 5-9 класи, термін навчання 5 років — основна школа;
- III ступінь — 10-11 класи, термін навчання 2 роки — старша школа.

Режим роботи: п'ятиденний навчальний тиждень, одна зміна.

Мова освітнього процесу: українська.

Термін реалізації освітньої програми: 2025/2026 навчальний рік

Освітня програма Академічного ліцею №47 на 2025/2026 навчальний рік розроблена на основі нормативно-правової бази та окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами освіти. Робочі навчальні плани розроблені на основі Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Освітня програма Академічного ліцею №47 у 2024/2025 навчальному році буде здійснюватися відповідно до таких нормативних документів:

- Закон України «Про освіту» (Стаття 33. Освітня програма);
- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (Стаття 10, 11. Освітня програма) ;
- Постанова КМУ «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» № 87 від 21.01.2018 (у редакції постанови КМУ №688 від 24.07.2019);
- Постанова КМУ «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України № 898 від 30.09.2020. (Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 972 від 30.08.2022));
- Постанова КМУ «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» № 1392 від 23.11.2011 (Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 538 від 07.08.2013, № 143 від 26.02.2020);
- Наказ МОН України Про затвердження типових освітніх програм для 1 - 2 класів закладів загальної середньої освіти» № 1272 від 08.10.2019;
- Наказ МОН України «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти» № 1273 від 08.10.2019;

- Наказ МОН України «Про затвердження типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» № 235 від 19.02.2021;
- Наказ МОН України «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта)» № 405 від 20.04.2018;
- Наказ МОН України «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» № 408 від 20.04.2018 (в редакції наказу МОН № 1493 від 28.11.2019);
- Наказ МОН України «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» № 813 від 13.07.2021;
- Наказ МОН України «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» № 289 від 01.04.2022;
- Наказ МОН України «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України» № 743 від 12.08.2022;
- Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, що схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України №988-р від 14.12.2016 (Із змінами, внесеними згідно з Розпорядженням КМ № 592-р від 22.08.2018);
- Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти, затверджений наказом МОЗ України № 2205 від 25.09.2020, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за №1111/35394;
- Наказ МОН України «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти» № 1669 від 26.12.2017 (Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23.20.2018 за № 100/31552).

Головною метою освітньої програми є реалізація права громадян на здобуття початкової, базової, профільної середньої освіти згідно з вимогами Державних стандартів.

Освітня програма визначає:

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.
2. Перелік та пропонований зміст освітніх галузей, орієнтовну тривалість і взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічну послідовність їх вивчення, що подані в навчальних планах.
3. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.
5. Форми організації освітнього процесу.
6. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Завдання освітньої програми:

- організація освітнього процесу, що ґрунтується на цінностях та принципах, визначених Законами України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту»;
- створення безпечного освітнього середовища для учасників освітнього процесу;
- створення умов для різнобічного розвитку дітей, збереження та зміцнення їх фізичного і психічного здоров'я, формування гармонійної особистості;
- виконання вимог Державних стандартів початкової, базової середньої освіти та профільної середньої освіти, підготовка здобувачів освіти до подальшої освіти і трудової діяльності;
- організація вивчення учнями профільних навчальних предметів (інтегрованих курсів);
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство, формування світоглядних переконань;
- забезпечення соціального захисту здобувачів освіти, сприяння встановлення рівного доступу до повноцінної освіти різних категорій здобувачів освіти, відповідно до їх індивідуальних нахилів, потреб, інтересів;
- виховання громадянина України: повага до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальність перед законом за свої дії, свідоме ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, регіональних мов або мов меншин та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування гігієнічних навичок і засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я здобувачів освіти;
- виховання в учасників освітнього процесу свідомого ставлення до власної безпеки та безпеки оточуючих;
- формування відповідального ставлення до майна закладу освіти.

Освітня програма закладу спрямована на:

- поєднання стабільного змісту освіти й варіативності вибору навчальних дисциплін;
- забезпечення диференційованого та індивідуального навчання на всіх ступенях, вільного застосування вчителями різних методик навчання та виховання;

- утвердження в школі атмосфери гуманізму, поваги до особистості вчителя та учня;
- формування у нового покоління патріотизму, потреби турбуватись про майбутнє Батьківщини, національної самосвідомості;
- засади суверенності: школа є самостійним, національним державно-громадським інститутом освіти, виховання і педагогічної діяльності. Це проявляється в практичній можливості розробки концепції системи, змісту, структури освіти й виховання, навчального плану, програм та посібників, у вільному вирішенні всіх кадрових та інших питань управління школою матеріального та фінансового забезпечення;
- єдність та взаємозв'язок школи з усіма сферами життя народу, його культурою, інтеграції всіх ціннісних виховних сил суспільства.

РОЗДІЛ II. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 8 від 12.02.2016 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України № 955 від 10.07.2019), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 за № 184/28314.

Базова середня освіта здобувається після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Відповідно до наказу МОН № 762 від 14.07.2015 «Про затвердження Порядку переведення учнів (вихованців) загальноосвітнього навчального закладу до наступного класу», зі змінами наказ МОН № 621 від 07.08.2015, наказу МОН № 367 від 10.05. 2018 «Про затвердження порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти» учні (вихованці) дев'ятих класів, які завершили здобуття базової середньої освіти, можуть бути переведені до десятого класу цього самого закладу загальної середньої освіти або продовжити здобувати загальну середню освіту в інших закладах системи загальної середньої освіти.

Відповідно до наказу МОН № 274 від 28.03.2022 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні» зарахування здобувачів загальної середньої освіти, які вимушені були змінити місце навчання та/або проживання (перебування) і проживають (перебувають) в Україні чи за її межами, до закладу освіти відбувається за заявою (її сканованою копією чи фотокопією), що подається до закладу освіти одним з батьків, опікуном, іншим законним представником, родичем здобувача освіти або повнолітнім здобувачем освіти наочно, факсом, електронною поштою, іншими засобами зв'язку чи у будь-який інший спосіб (за вибором заявника).

Організація освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами

Відповідно до постанови КМУ від 15 вересня 2021 р. № 957 «Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», у закладі можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти особи з особливими освітніми потребами.

Організація індивідуальної форми здобуття загальної середньої освіти

Відповідно до «Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах», затвердженого наказом МОН від 12 січня 2016 року №8 заклад може організовувати здобуття освіти за індивідуальною формою (екстернатною (екстернатом), сімейною (домашньою), педагогічним патронажем).

РОЗДІЛ III. Загальний обсяг навчального навантаження

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах кожного предмету зокрема, відповідно до навчального плану. Години фізичної культури в 1-11-х класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів та тривалість уроків встановлені відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту» з урахуванням санітарно-гігієнічних норм.

Тривалість уроків становить:

- у 1-х класах – 35 хвилин;
- у 2-4-х класах – 40 хвилин;
- у 5-11-х – 45 хвилин.

При вивченні окремих предметів у навчальному закладі запроваджується поділ класів на групи (Наказ Міністерства освіти та науки України № 128 від 20.02.2002 р., зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517 зі змінами, лист МОН України №1\9-322 від 18.05.2018 р.):

- при вивченні іноземних мов у 1-4 класах (при наповнюваності класу більше 27 учнів);
- при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів у 2-11 класах (клас ділиться на 2 групи, але не менше 8 учнів у групі);
- української мови (при наповнюваності класу більше 27 учнів);
- при вивченні іноземних мов у 5-11 класах (перша іноземна 3 групи, при наповнюваності 24 і більше учнів в класі, друга іноземна 2 групи, при наповнюваності більше 27 учнів);
- при проведенні уроків з трудового навчання у 5-9 класах;
- при проведенні уроків з фізичної культури у 10-11-х класах (окремо для хлопців і дівчат; більше 27, але не менше 8 учнів у групі);
- при вивченні предмета «Захист України» окремо для юнаків та дівчат (за умови не менше 8 учнів у групі).

Особливості організації навчально-виховного процесу:

- **Освітня галузь «Мистецтво»** реалізується через інтегрований курс «Мистецтво»;
- **освітня галузь «Технології»** реалізується через предмет «Трудове навчання»;
- **освітня галузь «Здоров'я і фізична культура»** реалізується навчальними предметами:
 - Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» (1 година у 5-8 класах); «Основи здоров'я» (0,5 годин на тиждень у 9 класах);
 - «Фізична культура» (3 години на тиждень у 5-11-х класах) у 1-4 класах - Фізична культура - 2 години, Хореографія – 1 година.

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки № 1/9-253 від 22.05.2015 1 година навчального навантаження з фізичної культури використовується на вивчення хореографії.

Наявність педагогічних кадрів та зали для хореографії забезпечує умови, за яких частина навчального навантаження з фізичної культури (1 година на тиждень) у початковій школі використовується на вивчення хореографії, що

забезпечує рухову активність учнів (відповідно до листа Міністерства освіти і науки України №1/9-315 від 07.06.2017).

- **освітня галузь «Суспільствознавство»:**

- у 5-6 класах вивчається інтегрований курс історії та громадянської освіти.

- **«Математика»**

- у 7 класах вивчається «Алгебра» - 3 години на тиждень та «Геометрія» – 2 години на тиждень (відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (згідно з додатком наказу МОН України № 1120 від 09.08.2024 року).

- у 10-11 класах вивчається як окремі предмети «Алгебра» та «Геометрія».

Модулі з фізичного виховання у 5-11 класах, трудового навчання погоджені на засіданні педагогічної ради.

Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану, що позначені дробовим числом (0,5; 1,5; 2,5; 3,5), викладатимуться упродовж навчального року: ціла частина – щотижнево, дробова (0,5 години) – по 1 годині через тиждень.

У 5-6 класах предмет українська мова викладатиметься 4 години на тиждень, В 7-8 класах предмет українська мова викладатиметься 3 години на тиждень.

За рішенням педагогічної ради Академічного ліцею № 47 навчальні екскурсії у 1-4-х класах, навчальні екскурсії та практика у 5-8-х і 10-х класах будуть проводитись упродовж навчального року згідно графіка.

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. Освітню програму для 1-4 класів Академічного ліцею №47 розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти.

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах кожного предмету зокрема, відповідно до навчального плану.

Загальний обсяг навчального навантаження

для учнів 1-4-х класів – 3500 годин/навчальний рік:

для 1-х класів – 805 годин/навчальний рік,

для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,

для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік,

для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу.

Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації. Програми інваріантної складової схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів. Розподіл годин щодо реалізації мовно-літературної, математичної, природничої, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, технологічної та інформатичної галузей.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах кожного предмету зокрема, відповідно до навчального плану.

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні іноземних мов, інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти та науки України № 128 від 20. 02. 2002 р., зареєстрований в Міністерстві юстиції України № 229/6517 від 06. 03. 2002 за зі змінами – лист МОН України №1\9-322 від 18. 05. 2018).

Перелік освітніх галузей для 1-4 класів, які працюватимуть за НУШ-2

Мовно-літературна, у тому числі: Рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ) Іншомовна освіта (ІНО)
Математична (МАО)
Природнича (ПРО)
Технологічна (ТЕО)
Інформатична (ІФО)
Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
Громадянська та історична (ГІО)

Мистецька (МІО)	Музика (1 година) Мистецтво (1 година)
Фізкультурна (ФІО)	Фізкультура (2 години) Хореографія (1 година)

Кожна освітня галузь має чітко визначену мету та завдання.

Навчальний план для 1-4 класів з навчанням українською мовою відповідно до Державного стандарту початкової освіти, наказу МОН України № 743-22 від 12.08.2022 року та типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р.Б. Шиян затвердженої наказами МОН України для 1-2 класів № 1272 від 08.10.2019 року та для 3-4 класів № 1273 від 08.10.2019 року.

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		1	2	3	4
Мовно-літературна, у тому числі: українська мова, іншомовна освіта	Українська мова	5	5	5	5
	Англійська мова	3	3	3+1	3+1
Математична	Математика	3	3+1	4	4
Природнича	Я досліджую світ*	7	7	7	7
Інформатична	Інформатика	-	1	1	1
Мистецтво	Мистецтво (образотворче)	1	1	1	1
	Мистецтво (музичне)	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура**	2	2	2	2
	Хореографія**	1	1	1	1
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		20+3	22+3	23+3	23+3
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять					
Гранично допустиме навчальне навантаження		20	22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25	26	26

*Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2; математична – 1; природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережна, громадянська та історична – разом 4 для 1 класу, 5 – для 2-4 класу.

** Години, передбачені для фізичної культури та хореографії, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Реалізація варіативної складової робочого навчального плану

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять. Розподіл годин варіативної складової передбачається на збільшення годин, підсилення предметів інваріантної складової:

- на вивчення англійської мови – 1 год.: (1 класи).
- на вивчення математики – 1 год.: (2 класи).
- на вивчення англійської мови – 1 год.: (3,4 класи).

У відповідь на запити та потреби учнів та з огляду на наявність педагогічних кадрів у початковій школі було запроваджено білінгвальне вивчення курсу «Я досліджую світ» (1 година на тиждень).

Білінгвальна освіта включає в себе викладання предмету двома мовами – англійською і українською. Перевага такого навчання – у глибокому розумінні логіки та механізму двох мов. З часом учень починає сприймати іноземну мову як рідну, вільно говорити і думати цією мовою, а також добре володіє рідною мовою. Для проведення білінгвальних занять залучаються методи декількох дисциплін. Білінгвальна освіта дозволяє учню комфортно відчувати себе в багатомовному світі; дає можливість отримувати освіту на іноземній мові, не втрачаючи зв'язку з рідною мовою приналежності; розширює мислення, вчить мистецтву аналізу. Сприяє реалізації наскрізних змістових ліній.

Для учнів з особливими освітніми потребами (з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, інтелектуального розвитку, тяжкими порушеннями мовлення, затримкою психічного розвитку), які здобувають початкову освіту у спеціальних класах, базовий навчальний план визначає кількість годин для проведення корекційно-розвивальної роботи.

Фізкультурна освітня галузь реалізується через такі навчальні предмети – фізична культура та хореографія.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ II СТУПЕНЯ

Освітню програму для 5-6-х класів розроблено відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (згідно з додатком наказу МОН України № 1120 від 09.08.2024 року).

Освітня програма окреслює обов'язкові та рекомендовані підходи до розроблення закладами загальної середньої освіти та використання ними в освітній діяльності освітніх програм на кожному циклі (адаптаційний цикл та цикл базового предметного навчання) базової середньої освіти і містить:

- перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;

- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором.

Навчальний план для 5-6 класів з навчанням українською мовою відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (згідно з додатком наказу МОН України № 1120 від 09.08.2024 року).

Освітня галузь	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах	
	Класи	5	6
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Інтегрований курс з літератур (української та зарубіжної)	3,5	3,5
	Англійська мова	5	5
	Німецька мова*	2,5	2,5
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Географія	-	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	1	2
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		28+3=31	31+3
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			
Гранично допустиме навчальне навантаження		31	34
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3=31	31+3=34

- * Години навчального навантаження, передбачені для перерозподілу між освітніми компонентами.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями, та кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

АДАПТАЦІЙНИЙ ЦИКЛ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження в освітній програмі навчального закладу відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному в Державному стандарті базової середньої освіти (Додаток 23) та Типовій освітній програмі (Додатки 1, 2). Загальний обсяг річного навчального навантаження для кожної галузі в освітній програмі школи встановлено у межах вказаного в Державному стандарті та Типовій освітній програмі діапазону мінімального та максимального показників.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів розподілено між роками навчання, освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами.

Річне навчальне навантаження учнів: для 5-6 класів – 2 065 годин/навчальний рік. Гранично допустиме навчальне навантаження учнів, визначене типовою освітньою програмою, відповідає базовому навчальному плану Державного стандарту, а саме: 5-6 класи – $28(5 \text{ клас}) + 31(6 \text{ клас}) = 59$ годин на тиждень, що становить 2065 годин ($59 \text{ год.} \times 35 \text{ навчальних тижнів} = 2065$).

ЦИКЛ БАЗОВОГО ПРЕДМЕТНОГО НАВЧАННЯ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Освітня програма розроблена на основі додатку Типового навчального плану загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України № 405 від 20.04.2018 р. «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (Таблиця 1 «Навчальний план закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою») (додаток 1);

Відповідно до наказу МОН № 405 від 20.04.2018 р., навчальних планів закладу, загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає:

для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,

для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,

для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

7-9 класи – $32(7 \text{ клас}) + 33(8 \text{ клас}) + 33(9 \text{ клас}) = 98$ годин на тиждень, що становить 3430 годин ($98 \times 35 \text{ навчальних тижнів} = 3430$);

5-9 класи (разом) – $59 + 98 = 157$ годин на тиждень, що становить 5495 годин.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології

- Здоров'я і фізична культура

Навчальний план для 7-8 класів з навчанням українською мовою відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (згідно з додатком наказу МОН України № 1120 від 09.08.2024 року).

<i>Освітні галузі</i>	<i>Навчальні предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень у класах</i>	<i>Кількість годин на тиждень у класах</i>
Мовно-літературна	Класи	7 класи	8 класи
	Українська мова	3	3
	Інтегрований курс з літератур (української та зарубіжної)	3	2
	Англійська мова	5	5
	Німецька мова	2	3
Математична	Алгебра	3	2
	Геометрія	2	2
Природнича	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	1	2
	Фінансова грамотність	-	0,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
Громадянська та історична	Історія України*	1	1,5
	Всесвітня історія	1	1
Технологічна	Технології	1	1
Інформатична	Інформатика	2	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		32+3	33+3
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		32+3	33+3
Всього (без урахування фізичної культури+фізична культура, без урахування поділу класів на групи)		32+3=35	33+3=36

*Години навчального навантаження, передбачені для інтегрованого курсу історії України та громадянської освіти

Навчальний план для 9 класів з навчанням українською мовою відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (згідно з наказом МОН України наказом № 405 від 20.04.2018; з додатком наказу МОН України № 235 від 19.02.2021 року).

<i>Освітні галузі</i>	<i>Навчальні предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень у класах</i>
Мови і літератури	Класи	9
	Українська мова	3
	Українська література	2
	Англійська мова*	5
	Німецька мова	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	2
	Всесвітня історія	1
	Правознавство	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Математика	-
	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Природознавство	-
	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	3
Разом (без фізичної культури+фізична культура)		33+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		-
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		33+3
Всього (без урахування фізичної культури+фізична культура, без урахування поділу класів на групи)		33+3=36

* Години навчального навантаження, передбачені для перерозподілу між освітніми компонентами.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ІІІ СТУПЕНЯ (10-11 КЛАСИ)

Навчальні плани Академічного ліцею №47 передбачають поглиблене вивчення іноземних мов. Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у Типових освітніх програмах трьох ступенів навчання.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік:

для 10-го класу - 1330 годин/навчальний рік,

для 11-го класу - 1330 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані, складеному на основі типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 408 від 20.04.2018.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- мови і літератури;
- суспільствознавство;
- мистецтво;
- математика;
- природознавство;
- технології;
- здоров'я і фізична культура.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план містить усі предмети інваріантної складової, передбачені Типовою освітньою програмою, та встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично - допустиме тижневе навантаження учнів. Повноцінність повної загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету. Навчальні плани для 10-11 класів передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети, які охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Навчальний план для 10-11 класів зорієнтований на роботу основної школи за 5 – денним навчальним тижнем.

Варіативна складова Навчального плану для 10-11 класів розподілена, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного, матеріально-технічного та кадрового забезпечення. Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України.

**За рахунок годин варіативної складової заплановано вивчення
спекурсів:**

Клас	Елективні курси з іноземних мов	кількість годин
10-Б 10-В	Література Великої Британії	0,5
10-А 11-А	Німецькомовні країни	0,5
11-Б	Культура і мистецтво Великої Британії	0,5

Навчальний план для 10-11 класів з навчанням українською мовою відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, 2011 рік – рівень стандарту. (Затверджені наказами МОН від 07.06.2017 року № 804 т, від 23.10.2017 року № 1407, від 23.10.2017 року № 1407 та від 24.11.2017 року. № 1539; № 408 від 20.04.2018 року (в редакції наказу МОН № 1493 від 28.11.2019 року)).

<i>Освітня галузь</i>	<i>Навчальні предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень</i>			
		10-А	10-Б,В	11-А	11-Б
Мовно-літературна	Українська мова	3	3	3	3
	Українська література	2	2	2	2
	Зарубіжна література	1	1	1	1
	Англійська мова	2	5	5	5
	Німецька мова	5	2	2	2
Природнича	Алгебра	3	3	3	3
	Геометрія	2	2	2	2
	Біологія та екологія	2	2	2	2
	Географія	1	1	1	1
	Фізика	3	3	3	3
	Хімія	1,5	1,5	2	2
	Астрономія	-	-	1	1
Громадянська та історична	Історія України	2	2	2	2
	Всесвітня історія	1	1	1	1
	Громадянська освіта	2	2	-	-
	Захист України	2	2	2	2
Інформатична	Інформатика	1	1	2	2
Мистецька	Мистецтво	1	1	0,5	0,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3
Разом (без фізичної культури+фізична культура)		33,5+ 3	33,5+3	34,5 +3	34,5+ 3
Спекурси:					
1.Література Великої Британії		-	0,5		
2.Культура і мистецтво Великої Британії		-	-	-	0,5
3. Німецькомовні країни		0,5	-	0,5	-
Разом		1,5	1,5	0,5	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		35+3	35+3	35+3	35+3
Всього (без урахування поділу класу на групи)		38	38	38	38

РОЗДІЛ IV. Модельні навчальні програми та навчальні програми

Згідно з положеннями Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, кожен заклад освіти може розробляти та використовувати в освітній діяльності навчальні програми предметів, інтегрованих курсів, що мають містити опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом базової середньої освіти та/або відповідними модельними навчальними програмами.

Формування змісту навчальних предметів, інтегрованих курсів може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників. Навчальні програми, розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуються педагогічною радою закладу освіти.

При складанні робочих навчальних планів використані варіанти Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України:

Класи	Варіант Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України
1-4	Типові освітні програми для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти» (Наказ МОН України № 1272 від 08.10.2019) Типові освітні програми для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти» (Наказ МОН України № 1273 від 08.10.2019)
5-6	Типові освітні програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (Наказ МОН України № 235 від 19.02.2021)
7-9	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта)» (Наказ МОН України № 405 від 20.04.2018)
10-11	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН України № 408 від 20.04.2018 (в редакції наказу МОН № 1493 від 28.11.2019)

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти навчальний план навчального закладу на 2023/2024 н. р. складається за **Типовими навчальними планами для початкової школи з українською мовою навчання:**

- Для 1-2-х класів – за **Типовим навчальним планом освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б.**, затвердженої наказом МОН України №1272 від 08.10.2019 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти».
- Для 3-4 класів – за **Типовим навчальним планом освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б.**, затвердженої наказом МОН України №1273 від 08.10.2019 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти».

Початкова школа. Перелік навчальних програм

1	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 1-2 клас, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22 https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Shyyan.pdf	
2	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 3-4 клас, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22 https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Shyyan.pdf	
3	Образотворче мистецтво	Навчальна програма з образотворчого мистецтва для початкових класів загальноосвітніх шкіл (1-4 клас), затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 4 серпня 2016 року. https://ru.osvita.ua/school/program/program-1-4/57063/
4	Музичне мистецтво	Навчальна програма з музичного мистецтва для початкових класів загальноосвітніх шкіл (1-4 клас), затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 4 серпня 2016 року. https://ru.osvita.ua/school/program/program-1-4/57064/
5	Хореографія	Федьо Л.В. Варіативний модуль ХОРЕОГРАФІЯ. 1-4 класи. Навчальна програма з фізичної культури для закладів загальної середньої освіти - Ужгород: Інформаційний центр ЗІППО, 2020. - 19 с. Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах, протокол №5 2020 року (лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти від 18.11.2020 р. №221/12-Г-929») https://zakinppo.org.ua/images/2021/docs/06/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9_%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BD%D1%82_1-4_-_%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%B81.pdf

- Учні 5-6 класів навчаються за модельними навчальними програмами.

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Перелік модельних навчальних програм складений на основі базового, доповнений іншими модельними навчальними програмами, які отримують гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», шляхом внесення змін до цієї Типової освітньої програми в установленому порядку. Спираючись на модельні навчальні програми, заклад освіти використовує розроблену навчальні програми предметів, білінгвальних курсів,

інтегрованих курсів, що мають містити опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами.

Формування змісту навчальних предметів, білінгвальних курсів, інтегрованих курсів може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників.

Навчальні програми, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуються педагогічною радою закладу освіти.

Модельні навчальні програми вибрані для кожного 5 класів адаптаційного циклу (5-6 класи) та з переліку модельних навчальних програм для 5-6 класів, затверджених наказом МОН України від 12.07.2021 № 795 та доповнений іншими модельними навчальними програмами, які отримують гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», шляхом внесення змін до цієї Типової освітньої програми в установленому порядку.

- **Навчальні програми для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня**

Учні 7-9 класів отримують освіту за Навчальними програми для 6-9 класів (Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, 2011 рік) Вивчення англійської мови відбувається за програмами профільного рівня.

- **Навчальні програми для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня**

Учні 10-11 класів отримують освіту за Навчальними програми для 10-11 класів (Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, 2011 рік) – рівень стандарту. (Затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 т, від 23.10.2017 № 1407, від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539).

Вивчення англійської мови відбувається за програмами профільного рівня.

РОЗДІЛ V. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організований в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

З метою створення для всіх учасників освітнього процесу найбільш безпечних умов роботи згідно з нормативною базою, можливостями педагогічного колективу, врахуванням індивідуальних потреб учнів та запитів батьків у 2025/2026 н. р. навчальний процес відбувається за:

- очною формою навчання з використанням різних типів уроків та навчально-практичних занять;
- індивідуальною формою навчання.

Учні мають можливість обирати дистанційну чи індивідуальну форму відповідно до індивідуальних освітніх потреб та на підставі заяви батьків чи осіб, що їх замінюють.

Відповідно до наказу МОН № 1115 від 08.09.2020 «Деякі питання організації дистанційного навчання» (зі змінами 24.02.2023 № 201), у закладі визначені основні засади організації та запровадження дистанційного, змішаного навчання.

У процесі опанування навчальних дисциплін кожен вчитель має можливість використовувати електронні ресурси, які підвищують ефективність засвоєння навчального матеріалу, керуючись принципами доцільності та системності та не перевантажуючи учнів.

Затверджений перелік електронних ресурсів для організації навчання:

- електронний журнал - «Єдина школа»;
- сервіс для проведення відеоконференцій - Zoom;
- створення навчального простору предмета - Google Classroom;
- месенджери - Viber, Telegram.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Навчальний день у 1-4 класах Нової української школи розпочинається ранковими зустрічами, метою яких є створення психологічно комфортної атмосфери в класному колективі та формування в учнів мотивації до навчальної діяльності. На ранкову зустріч відводяться перші 15-25 хвилин навчального дня. Основними формами організації освітнього процесу в початкових класах є різні типи уроків, а також екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, дослідницькі, інформаційні та мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Учні 3 класу розпочинають другий цикл початкової освіти. Він передбачає інтегративно-предметну основу організації освітнього процесу зі зменшенням у ньому частки ігрових методів відносно проблемно-пошукових, дослідницьких та інших методів навчання. Ця особливість зумовлює певні організаційні зміни та вибір таких методик, які створюють для учня ситуацію самостійного вибору, вияву відповідальності й ініціативності, критичної оцінки й сміливості у прийнятті рішень, здатності в команді вирішувати проблеми. Відповідно основними видами діяльності учнів мають бути дослідницька, пошукова, творча тощо. Ігрову діяльність пропонується організовувати для проведення дидактичних, ігор, ігор-стратегій тощо.

Формами організації освітнього процесу є також екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки,

прес-конференції, ділові ігри, заняття-практикуми, навчально-практичні заняття, дослідно-експериментальні заняття та ін. Під час навчальної практики та екскурсій учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі.

Педагогами закладу проводяться консультації з учнями, які були відсутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів; формуються та реалізуються індивідуальні освітні траєкторії для учнів.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчителів визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

РОЗДІЛ VI. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні зробити внесок у формування ключових компетентностей учнів:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; їх необхідно враховувати при формуваннi шкiльного середовища.

Наскрізнi лiнii - соцiально значимими надпредметнi теми, якi допомагають формуванню в учнiв уявлень про суспiльство в цiлому, розвивають здатнiсть застосовувати отриманi знання у рiзних ситуацiях.

Навчання за наскрізними лiнiями реалiзується насамперед через:

- органiзацiю навчального середовища - змiст та цiлi наскрізних тем враховуються при формуваннi духовного, соцiального i фiзичного середовища навчання;
- окремих предмети - виходячи iз наскрізних тем при вивченнi предмета проводяться вiдповiднi трактовки, приклади i методи навчання, реалiзуються надпредметнi, мiжкласовi та загальношкiльнi проекти. Роль окремих предметiв при навчаннi за наскрізними темами рiзна i залежить вiд цiлей i змiсту окремого предмета та вiд того, наскiльки тiсно той чи iнший предметний цикл пов'язаний iз конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу i роботу гурткiв.

Необхiдною умовою формування компетентностей є дiяльнiсна спрямованiсть навчання, яка передбачає постiйне включення учнiв до рiзних видiв педагогiчно доцiльної активної навчально-пiзнавальної дiяльностi, а також практична його спрямованiсть. Доцiльно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту iз практичної ситуацiї, а й по можливостi перевiряти його на практицi й встановлювати причинно-наслiдковi зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалiзацiя в освiтньому процесi мiжпредметних i внутрiшньо предметних зв'язкiв, а саме: змiстово-iнформацiйних, операцiйно-дiяльнiсних i органiзацiйно-методичних. Їх використання посилює пiзнавальний iнтерес учнiв до навчання i пiдвищує рiвень їхньої загальної культури, створює умови для систематизацiї навчального матерiалу i формування наукового свiтогляду. Учнi набувають досвiду застосування знань на практицi та перенесення їх в новi ситуацiї.

Наскрізна лiнiя	Коротка характеристика
Екологiчна безпека й сталий розвиток	Формування в учнiв соцiальної активностi, вiдповiдальностi та екологiчної свiдомостi, готовностi брати участь у вирiшеннi питань збереження довкiлля i розвитку суспiльства, усвiдомлення важливостi сталого розвитку для майбутнiх поколiнь. Проблематика наскрізної лiнii реалiзується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсiв, їх збереження та примноження. Аналiз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екологiї, формуванню критичного мислення, вмiння вирiшувати проблеми,

	критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес

учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

- Кадрове забезпечення освітньої діяльності.
- Підвищення кваліфікації педагогічних працівників: (форма проходження на вибір учителя) – складає не менше ніж 150 годин і здійснюється протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності.
- Всі навчальні кабінети мають необхідне матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності.
- Якість проведення навчальних занять систематично контролюється адміністрацією школи.
- Проводиться моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників;
- дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу.

РОЗДІЛ VI. Контроль і оцінювання навчальних досягнень

Оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти урегульовано такими документами:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

- Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1–4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р. № 813;
- Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5–6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01 квітня 2022 р. № 289 (чинні для 5 класів);
- Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (затверджені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 13 квітня 2011 р. № 329, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за N 566/19304) (чинні для 6–11 класів);
- Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 р. № 1222 із змінами, додаток 2 (чинні для 6–11 класів);
- Інструкція з ведення класного журналу 5–11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 р. № 496.

Оцінювання здобувачів початкової освіти

У 1–4 класах відповідно до Державного стандарту початкової освіти здійснюють формувальне і підсумкове оцінювання.

Формувальне оцінювання має на меті:

- підтримати навчальний розвиток дітей;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми та методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;
- мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Об'єктами формувального оцінювання є як процес навчання учнів, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат їх навчальної діяльності на певному етапі навчання.

Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

- педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів;
- аналізу портфоліо учнівських робіт, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів їхніх діагностичних робіт;
- самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів;
- оцінювання особистісного розвитку та соціалізації учнів їхніми батьками;

- застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу.

Результати формувального оцінювання відображаються в оцінних судженнях учителя/учнів/батьків, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. Оцінні судження вчителя мають бути об'єктивними, конкретними, чіткими, лаконічними, доброзичливими, слугувати зразком для формулювання оцінних суджень учнями. В оцінному судженні відображають прогрес учнів та поради щодо подолання утруднень, за їх наявності, у досягненні очікуваних результатів навчання відповідно до програмових вимог.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на підставі Наказу МОН України «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» № 813 від 13. 07. 2021 р.

Згідно з рішенням педагогічної ради школи оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти та їх фіксація на носіях зворотного зв'язку між учасниками освітнього процесу у 2025/2026 н. р. здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, що затверджені Наказом МОН України № 813 від 13. 07. 2021 р.

У випадках, що не зазначені у цих методичних рекомендаціях, рішення щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, керуючись правом на автономію у професійній діяльності, приймає вчитель.

Результати оцінювання тематичних діагностувальних робіт та підсумкове оцінювання фіксується у класному журналі відповідним способом.

- У 1–2 класах оцінювання навчальних досягнень учнів виражається вербальною оцінкою (оцінювальним судженням).
- У 3–4 класах - рівневе оцінювання.

Для підсумкового оцінювання в кінці навчального року достатньо мати записи оцінювальних суджень у робочих зошитах, навчальних посібниках з друкованою основою, зошитах для діагностувальних робіт, носіях взаємозв'язку з батьками, у класному журналі.

Здобувачі початкової освіти у 4 класі проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється з метою моніторингу якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів

моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Підсумкове оцінювання (тематичне, семестрове і річне) у 3 та 4 класах здійснюється за рівневою шкалою, а його результати позначаються словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)».

Підсумкове тематичне оцінювання здійснюється за результатами виконання діагностичних робіт, розроблених на основі компетентнісного підходу, які можуть бути усними чи письмовими, у формі тестових завдань, цифровій формі (зокрема тестування в електронному форматі), комбінованої роботи, практичної роботи, усного опитування тощо.

Форми та види оцінювання, зміст завдань учитель обирає самостійно з урахуванням особливостей учнів класу.

Обсяг діагностичних робіт визначається із розрахунку прогнозованого часу на виконання окремих завдань учнями, з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, їхньої готовності до виконання того чи іншого завдання.

У третіх та четвертих класах тривалість виконання діагностичної роботи не повинна перевищувати 35 хвилин (із 40 хвилин уроку 5 хвилин – інструктаж, 35 хвилин – виконання роботи). Періодичність проведення діагностичних робіт відображається у календарно-тематичному плані з урахуванням кількості тем у межах кожного предмета.

Письмові діагностичні роботи виконуються у зошитах на окремих аркушах, бланках тощо.

Оцінювання діагностичних робіт здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання результатів навчання. Під час проведення підсумкового (тематичного, семестрового та річного) оцінювання визначається рівень сформованості кожного загального навчального результату, визначеного Державним стандартом початкової освіти, відповідно до логіки та послідовності його формування згідно з навчальною програмою. Результати проведення діагностичних робіт у класному журналі не фіксуються.

Середня оцінка за тематичне, семестрове та річне оцінювання не виводиться. У журнал та свідоцтво досягнень виставляється рівень за кожен результат навчання з навчальних предметів/інтегрованих курсів наприкінці кожного навчального семестру та навчального року. Річним оцінюванням є результати навчання учнів за останній семестр.

У свідоцтві досягнень учитель фіксує розгорнуту інформацію про сформованість наскрізних умінь учнів та рівні результатів їх навчання. Наскрізні уміння позначаються словами: «має значні успіхи», «демонструє помітний прогрес», «досягає результату за допомогою дорослих», «потребує значної уваги й допомоги». Рівень сформованості наскрізних умінь учнів визначає учитель на основі педагогічних спостережень та аналізу учнівського портфоліо.

Під час заповнення свідоцтва досягнень вчитель може використовувати графічні позначки на власний розсуд. Документ підписують учитель і батьки (особи, які їх замінюють). Оригінал свідоцтва досягнень надається батькам, а його завірена копія зберігається в особовій справі учня в закладі освіти.

Оцінювання учнів 5 класів

Оцінювання учнів 5 класу у 2023/24 навчальному році здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 1.04.2022 № 289. Ці рекомендації розроблені для учнів 5–6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти.

Оцінювання результатів навчання учнів 5 класів здійснюється з використанням 12-бальної системи (шкали), а його результати позначають цифрами від 1 до 12. Заклад освіти може здійснювати оцінювання за власною шкалою оцінювання результатів навчання учнів або за системою оцінювання, визначеною законодавством. Інструментарій оцінювання, що застосовується закладом, описується в освітній програмі закладу освіти.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання визначеною законодавством, результати такого оцінювання відображаються у Свідоцтві досягнень.

Свідоцтво досягнень

Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учнів 5 класу з предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти. У Методичних рекомендаціях пропонується орієнтовна форма Свідоцтва досягнень.

Перелік предметів та інтегрованих курсів у Свідоцтві досягнень визначається закладом освіти відповідно до затвердженої освітньої програми. Перед друком Свідоцтва досягнень необхідно привести його у відповідність до освітньої програми закладу освіти: видалити зайві рядки або підкреслити назви предметів та інтегрованих курсів, обраних закладом освіти; вписати назви курсів вибіркового освітнього компоненту.

У Свідоцтві досягнень є дві графи: «Характеристика навчальної діяльності» і «Характеристика результатів навчання». Заповнення граfi «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до облікованих у класному журналі результатів навчання учнів з предметів та інтегрованих курсів, визначених навчальним планом закладу освіти.

Виставляються оцінки за кожену групу загальних результатів і «загальна оцінка результатів навчання». Механізм виведення загальної оцінки результатів навчання визначається закладом освіти для кожного предмета та інтегрованого курсу з урахуванням, зокрема, кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення, і описується в інструментарії оцінювання в освітній програмі.

У Свідоцтві досягнень, окрім характеристики рівня досягнення результатів навчання з предметів та інтегрованих курсів, дається характеристика стану сформованості навчальної діяльності відповідно до

переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Графа «Характеристика навчальної діяльності» заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених упродовж начального року. Спостереження проводяться спільно з учителями, які у цьому класі викладають навчальні предмети та інтегровані курси, за планом, визначеним закладом освіти. Заповнення графи здійснюється шляхом виставлення відповідної позначки (сформовано або формується) навпроти певного уміння.

Педагогічні колективи можуть використовувати власні способи спостереження за розвитком наскрізних умінь і застосовувати у тому числі вербальні характеристики замість позначки.

Заповнення цієї графи здійснюється по завершенню кожного навчального року та в разі переведення здобувача освіти до іншого закладу освіти упродовж навчального року.

За рішенням педагогічної ради заклад освіти може відмовитись від оцінювання результатів навчання учнів або визначити власну шкалу оцінювання з предметів та інтегрованих курсів освітніх галузей «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура». Наприклад, визначення досягнень учнів у рівнях (Високий, Достатній, Середній, Початковий) з зазначених вище галузей нададуть змогу вчителю об'єктивно, але водночас, не пригнічуючи особистість учня, оцінити тих, хто не має яскраво виражених художніх чи фізичних здібностей, проте характеризується сумлінним ставленням до навчання, активністю, ініціативністю.

Види оцінювання

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, відповідно до законодавства, є формувальне, поточне (не поурочне) та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. Заклади освіти мають право на свободу вибору форм, змісту та способів оцінювання.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання може здійснюватися у формі оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо). Під час формувального оцінювання важливо формувати в учнів 5 класу вміння здійснювати самооцінювання та взаємооцінювання.

Тематичне оцінювання може здійснюватися на основі поточного оцінювання із урахуванням проведеної для оцінювання проміжних результатів навчання діагностичної (контрольної) роботи або без проведення такої роботи залежно від специфіки навчального предмета чи інтегрованого курсу. Під час виставлення оцінки за тему результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються.

Семестрове оцінювання здійснюється на основі результатів тематичного оцінювання та результатів контролю груп загальних результатів навчання, відображених у Свідоцтві досягнень. Систему діагностувальних і

контрольних робіт, у тому числі для перевірки рівня сформованості умінь певної групи загальних результатів, визначених у Свідоцтві досягнень, учитель планує і розробляє самостійно під час календарно-тематичного планування, керуючись Державним стандартом, освітньою і навчальною програмами та відповідно до кількості годин, передбачених навчальним планом на вивчення предмета чи інтегрованого курсу.

Річне оцінювання здійснюється на основі загальних оцінок результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться. У Свідоцтві досягнень у графі «Рік» ставиться одна оцінка – загальна оцінка результатів навчання за рік. Оцінки за групи результатів навчання у графі «Рік» не виставляються, оскільки вони мають бути враховані в оцінках за семестри.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню (пункт 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06. 2008 р. № 496; пункти 9, 10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07. 2015 р. № 762 (зі змінами).

Облік результатів тематичного, семестрового, річного оцінювання, оцінювання груп результатів навчання проводиться в класному журналі в окремих колонках без дати.

Оцінювання учнів 5 класів має бути зорієнтованим у першу чергу на обов'язкові результати навчання й орієнтири їх оцінювання, визначені Державним стандартом, та на очікувані результати навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета чи інтегрованого курсу.

У Методичних рекомендаціях запропоновані орієнтовні загальні критерії оцінювання результатів навчання (Додаток 2). Ці критерії можуть бути застосовані в частині, що відповідає очікуваним результатам навчання, визначеним відповідною навчальною програмою.

Критерії для формуального оцінювання розробляються вчителем самостійно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, варто у першому семестрі 5 класу підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснювати за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами:

- «початковий» – «П»;
- «середній» – «С»;
- «достатній» – «Д»;
- «високий» – «В».

Також слід супроводжувати його вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня, а не на помилки або невдачі.

При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в I семестрі до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі рекомендовано при виставленні річної оцінки орієнтуватись на оцінку за II семестр.

Якщо рівень результатів навчання учня визначити неможливо (через тривалу відсутність), у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

За рішенням педагогічної ради заклад освіти може визначити адаптаційний період, упродовж якого не здійснюється поточне або тематичне оцінювання учнів 5 класу. Таке рішення затверджується відповідним наказом керівника закладу освіти.

Оцінювання учнів 6–11 класів

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та ін.). Оцінювання учнів регламентується документами:

- Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (затверджені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 13 квітня 2011 р. № 329, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за № 566/19304) (чинні для 6 – 11 класів);
- Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08. 2013 р. № 1222 із змінами, додаток 2 (чинні для 6 – 11 класів).

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому окрема тематична атестації при здійсненні відповідного оцінювання, як правило, не проводиться.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися:

- важливість тем, які вивчались у I та II семестрах;
- тривалість їх вивчення та складність змісту;
- динаміка особистих навчальних досягнень учня з предмета протягом року;

- уміння застосовувати учнем набуті протягом навчального року знання тощо.

Семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню (пункт 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5–11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів; пункти 9–10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу.

При цьому потрібно мати на увазі, що відповідно до Положення про золоту медаль «За високі досягнення в навчанні» та срібну медаль «За досягнення в навчанні» (затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 17.03.2015 № 306, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 31 березня 2015 р. за № 354/26799) підвищення результатів семестрового оцінювання шляхом коригування не дає підстав для нагородження випускників золотою або срібною медалями.

У випадках, що не зазначені у методичних рекомендаціях Міністерства освіти і науки України, рішення щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти приймає вчитель, керуючись правом на автономію у професійній діяльності. За потреби це рішення погоджується з керівником закладу освіти.

Виставлення оцінок до класного журналу

Поточна оцінка виставляється до класного журналу в колонку з надписом, що засвідчує дату проведення заняття, коли здійснювалося оцінювання учня (учениці).

Тематична оцінка виставляється до класного журналу в колонку з надписом «Тематична» без дати. При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається.

Якщо учень (учениця) був(ла) відсутній(я) на уроках протягом вивчення теми, не виконав(ла) вимоги навчальної програми, у колонку з надписом «Тематична» виставляється н/а (не атестований(а)). Тематична оцінка не підлягає коригуванню.

Семестрова оцінка виставляється без дати до класного журналу в колонку з надписом «І семестр», «ІІ семестр». Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Якщо учень (учениця) був(ла) відсутній(я) на уроках протягом семестру, у відповідну клітинку замість оцінки за І семестр чи ІІ семестр виставляється н/а (не атестований(а)). Семестрова оцінка може підлягати коригуванню.

Скоригована семестрова оцінка виставляється без дати у колонку з надписом «Скоригована» поруч із колонкою «І семестр» або «ІІ семестр».

Колонки для виставлення скоригованих оцінок відводяться навіть за відсутності учнів, які виявили бажання їх коригувати.

У триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів, які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або з певних причин не були атестовані, звертаються до керівника закладу із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій мотивують причину та необхідність його проведення.

Коригування семестрового оцінювання проводиться не пізніше п'яти днів після подання заяви. У разі хвороби учня (учениці) чи інших поважних причин термін може бути подовжено.

Підвищення семестрової оцінки учням у 9-х класів не дає їм права на отримання свідоцтва з відзнакою.

Річна оцінка виставляється до журналу в колонку з надписом «Річна» без зазначення дати не раніше, ніж через три дні після виставлення оцінки за II семестр. Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок.

У випадку неатестації учня (учениці) за підсумками двох семестрів у колонку «Річна» робиться запис н/а (не атестований(а)). Річна оцінка може підлягати коригуванню. У триденний термін після виставлення річної оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів, які виявили бажання підвищити результати річного оцінювання або з певних причин не були атестовані, звертаються до керівника закладу із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій мотивують причину та необхідність його проведення.

Виставлення оцінки з державної підсумкової атестації здійснюється у колону з надписом «ДПА» без зазначення дати.

Учням, які не пройшли державну підсумкову атестацію, у колонку з надписом «ДПА» робиться запис н/а (не атестований(а)).

Випускникам, які звільнені від проходження державної підсумкової атестації, робиться запис «зв.» (звільнений(а)).

Учням, яким оцінка з державної підсумкової атестації переглядалася апеляційною комісією, за її результатами виставляється оцінка у колонку з надписом «Апеляційна» без дати.

Особливості оцінювання курсів за вибором, факультативних курсів

Здійснювати вербальне оцінювання навчальних досягнень з курсів за вибором та факультативних занять.

Особливості оцінювання та ведення журналу з математики в 10-11 класах

У кінці кожної теми з алгебри і початків аналізу та з геометрії вчитель проводить тематичне оцінювання. При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичного окремо з алгебри і початків аналізу і окремо з геометрії. Семестрова оцінка з математики виводиться як середнє арифметичне семестрових оцінок з двох

математичних курсів (алгебри і початків аналізу та геометрії) та здійснюється округлення до цілого числа.

Семестрова оцінка з математики виставляється без дати до класного журналу на сторінку з алгебри і початків аналізу в стовпчик з надписом «І семестр. Математика», «ІІ семестр. Математика» та на сторінку зведеного обліку. Семестрова оцінка може підлягати коригуванню та виставляється на сторінку з алгебри і початків аналізу.

Річна оцінка з математики виставляється на сторінку з алгебри і початків аналізу в стовпчик з надписом «Річна. Математика». На сторінку зведеного обліку навчальних досягнень учнів річна оцінка з математики виставляється у стовпчик «Математика».